

Vigtig bog om den syge kapitalisme

Publiceret 26/12/2018 — i Bøger/Danmark/Europa/Politik & Samfund — af Bjarke Larsen

POLITIK // ANMELDELSE – Peter Hummelgaard Thomsen har med ‘Den syge kapitalisme’ skrevet en vigtig debatbog, der ikke bare sætter ord på den vrede og afmagt, mange føler, men også peger på løsninger. Og så italesætter han et næsten glemt begreb: ”den sociale kontrakt”, skriver Bjarke Larsen, der tildeler fire røde roser til den nye bog.

Flere og flere synger i disse år med på den gamle John Mogensen-sang *Der er noget galt i Danmark* og især de første linjer, der næsten har ikonisk status:

*Der er noget galt i Danmark,
Dybbøl Mølle maler helt ad Helved' til.
Bare tegnedrengen er i orden,
kan man få det, som man vil.
Skide vær' med andres mening,*

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

galt, hvad der trænger til at skiftes ud – og ikke mindst: Hvordan det kan gøres.

Det sidste er vigtigt, for der er en udbredt afmagt hos de fleste: Problemerne virker så store og uoverskuelige. Hvad skal man stille op med de mange skattely verden over, der huser enorme formuer, den stigende ulighed, bagsiden af globaliseringen og kasinokapitalismen, hvor der tjenes flere penge på at eje end på at arbejde.

Selvforskyldt S-nedtur

Uden en tro på, at der kan gøres noget ved disse problemer inden for de parlamentariske rammer, reagerer mange ved enten at blive sofavælgere eller slutte sig til de populistiske partier, der vokser frem på både højre- og venstrefløjen i alle europæiske lande. For finanskrisen viste os jo, at de fattige (almindelige lønmodtagere) måtte redde røven på de rige (bankerne og deres aktionærer). Som Peter Hummelgaard skriver:

”Opskriften på socialdemokratiernes deroute de sidste 10 år har været den samme: en krisepolitik, der påførte de lavestlønnede og kortest uddannede den hårdeste pris for en krise skabt af en syg kapitalisme; en indvandrings- og flygtningepolitik, som ikke var forenelig med et velfærdssamfunds behov for en stærk sammenhængskraft; og en næsten total opgivelse af den nationale selvbevidsthed, hvor EU og globalisering blev et mål frem for et middel.” (side 208)

“

Hummelgaard får ikke alene beskrevet problemerne, han kommer også med masser af eksempler, tal og statistikker – uden at teksten bliver unødigt tung eller akademisk

Og hvad har svaret været fra de rige: Tja – det er ikke just samfundssind og taknemmelighed, der kendetegner toppen i Danske Bank og Nordea og de mange rige, der sender stadig flere penge i skattely. Så hvordan skal den almindelige vælger tro på, det bliver

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

En af de store fortjenester ved Peter Hummelgaards bog er, at han genopliver begrebet ”den sociale kontrakt”, som er et kernebegreb i den socialdemokratiske forståelse af, hvordan velfærdssamfundet skal opbygges med fredelige, reformistiske midler:

Hans definition er to-delt: På den ene side en gensidig forståelse mellem arbejdsgivere og lønmodtagere om, at der skal findes en (stærk) stat, der sikrer fair og gennemsigtige spilleregler for alle. At alle bidrager til både festen og oprydningen. Og på den anden side en forståelse af, at vi har gensidige forpligtigelser over for hinanden, dels i form af slagordet om at gøre sin pligt og kende sin ret og dels i form af et ønske om at ”bemægtige de afmægtige og begrænse de almægtige”. (side 17-18)

For at dette giver mening, skal der være et fælles ”vi” – en opfattelse af, at vi trods alle forskelle er i samme båd og har en fælles opfattelse af, hvad det er for et samfund, vi gerne vil have (jf. debatten om ”danske værdier”). Og det fælles ”vi” har trange kår i disse år.

Velskrevet og vigtig

Det er store og komplekse emner, Peter Hummelgaard prøver kræfter med og analyserer på kun 250 sider (inkl. noter). Men det lykkes forbløffende godt. Hummelgaard får ikke alene beskrevet problemerne, han kommer også med masser af eksempler, tal og statistikker – uden at teksten bliver unødigt tung eller akademisk. Det forudsætter, at forfatteren ikke bare har det store overblik, men at der også er en dygtig redaktør i den anden ende.

Bogens opbygning i to dele er dog ikke så heldig: Først undersøger Peter Hummelgaard den syge patient, og derpå udskriver han den nødvendige medicin. Det betyder, at der er unødigt mange gentagelser i del to af de ting, der allerede er sagt i del et.

Men trods denne skønhedsfejl er jeg ikke i tvivl om, at bogen i de næste år vil få status som en bog, det er umuligt at komme uden om, hvis man vil diskutere disse års helt store, strukturelle problemer. I hvert fald hvis man befinder sig på centrum-venstre akse i dansk politik. Borgerlige debattører og politikere er forbløffende tavse på dette område, hvilket må undre. For deres vælgere mærker alle de samme problemer, og populismen stortrives på den borgerlige side af det politiske spektrum.

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

Topfoto: De enorme summer, der gemmes af vejen i eksotiske skattely, er et af de mange sygdomstegn i kapitalismen. Illustration: Flickr.

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

DEBATBOG

DEN SYGE KAPITALISME

FINANSKRISE

PETER HUMMELGAARD

SOCIALDEMOKRATIET

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

**Seks vigtige
signaler fra
Socialdemokrati
ets kongres**

**Rød krig om
udlændinge har
ikke flyttet
stemmer**

**Lars eller Mette?
Vi kommer ikke
udenom**

BJARKE LARSEN SENESTE ARTIKLER

Jeg er journalist og redaktør og driver bl.a. nicheforlaget Pressto (www.forlaget-pressto.dk), der har specialiseret sig i bøger om børn og unge med diagnoser eller andre udfordringer i hverdagen. Desuden er jeg initiativtager til festivalen Historiske Dage (www.historiske-dage.dk).

Jeg er uddannet journalist og har både

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker.
[Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

Politisk har jeg en fortid hos De Radikale, bl.a. som redaktør af partiets medlemsblad. I dag er jeg passivt medlem af Socialdemokratiet. I en menneskealder boede jeg i Sønderborg, hvor jeg bl.a. i 10 år redigerede det satiriske årshæfte æ Rummelpot. I dag slår jeg mine folder i en haveforening i Sydhavnen. Du kan donere beløb til min journalistik via Mobile Pay og Swipp på 20 74 68 44. Alle beløb, store som små, er velkomne.

STØT POV

Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) via MobilePay 64023 eller ved at klikke på logoet her:

Støt POV som abonnent

Nedenfor kan du vælge at støtte POV med et fast månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Donations-niveau
Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Abonner

POINT of VIEW International bruger ikke banner- eller pop-up-reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Hvis du ønsker at støtte vores arbejde, kan du gøre det ved at abonnere, donere

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer